

॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ विलंबासहः पांडुरुवाचाद्यैवेति ॥ ४० ॥ नः क्षत्रियाणां धर्मः पालनं अधर्मेण न संयुज्यति न संभवति अतः केवलाद्धर्मादेव पुत्र एष्टव्य इति भावः यंधर्म इति मन्यते लोकः स नोनः धर्म इति संबंधः ॥ ४१ ॥ धार्मिकश्चेत्यत्र हेतुमाह धर्मेणेति धर्मेण स्वविहितेन लौकिकवैदिकाचारेण ॥ ४२ ॥ उपचार आदरः अभिचारो व्याख्यातस्ताभ्यां ॥ ४३ ॥ भर्त्रा तथोक्ता सती तथेत्युक्तेति योजना प्रदक्षिणं आज्ञानुकूलं अवर्त्ततवर्त्तनं कृतवती ॥ ४४ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये द्वाविंशत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १२२ ॥ ॥ ७३ ॥ संवत्सरधृते इति ॥ १ ॥ जप्यं मंत्रं यं यंदेवं त्वमे तेन मंत्रेणावाहयिष्यसि ॥ अकामो वासकामो वा वशति समुपैष्यति ॥ ३६ ॥ तस्य तस्य प्रसादात् तेराज्ञिपुत्रो भविष्यति ॥ इत्युक्ताऽहंतदा तेन पितृवैश्वमनि भारत ॥ ३७ ॥ ब्राह्मणस्य वचस्तथ्यंतस्य कालोऽयमागतः ॥ अनुज्ञाता त्वया देवमाद्वयेयमहं नृप ॥ ३८ ॥ तेन मंत्रेण राजर्षेयथास्यान्नौ प्रजाहिता ॥ आवाहयामि कंदेवं ब्रूहि सत्यवतां वर ॥ त्वत्तोऽनुज्ञाप्रतीक्षां मां विद्ध्यस्मिन्कर्मणि स्थितां ॥ ३९ ॥ पांडुरुवाच अद्यैव त्वं वरारोहे प्रयतस्व यथाविधि ॥ धर्ममावाहय शुभे सहिलोकेषु पुण्यभाक् ॥ ४० ॥ अधर्मेण न नो धर्मः संयुज्यति कथंचन ॥ लोकश्चायं वरारोहे धर्मोऽयमिति मन्यते ॥ ४१ ॥ धार्मिकश्च कुरूणां स भविष्यति न संशयः ॥ धर्मेण चापि दत्तस्य नाधर्मं रंस्यते मनः ॥ ४२ ॥ तस्माद्धर्मपुरस्कृत्य नियता त्वं शुचिस्मिते ॥ उपचाराभिचाराभ्यां धर्ममावाहय स्ववै ॥ ४३ ॥ वैशंपायन उवाच सातथोक्ता तथेत्युक्ता तेन भर्त्रा वरांगना ॥ अभिवाद्याभ्यनुज्ञाता प्रदक्षिणमवर्त्तत ॥ ४४ ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणिसंभवपर्वणि कुंतीपुत्रोत्पत्त्यनुज्ञाने द्वाविंशत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १२२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायन उवाच संवत्सरधृते गर्भे गांधार्या जनमेजय ॥ आद्वयामास वै कुंती गर्भार्थे धर्ममच्युतं ॥ १ ॥ सा बलित्वरिता देवी धर्मा योपजहार ह ॥ जजाप विधिवज्जप्यं दत्तं दुर्वाससापुरा ॥ २ ॥ आजगाम ततो देवो धर्मो मंत्रबलात्ततः ॥ विमाने सूर्यसंकाशे कुंती यत्र जपस्थिता ॥ ३ ॥ विहस्य तां ततो ब्रूयाः कुंति किं ते ददाम्यहं ॥ सा तं विहस्यमानाऽपि पुत्रं देव्यब्रवीद्विदं ॥ ४ ॥ संयुक्ता सा हि धर्मेण योगमूर्तिधरेण ह ॥ लेभे पुत्रं वरारोहा सर्वप्राणभृतां हितं ॥ ५ ॥ ऐंद्रे चंद्रसमायुक्ते मुहूर्त्तेऽभिजितेऽष्टमे ॥ दिवामध्यगते सूर्ये तिथौ पूर्णेऽति पूजिते ॥ ६ ॥

धर्मदेवतारूपं ॥ २ ॥ विमाने स्थित्वा आजगामेत्यन्वयः जपस्थिता जपनिष्ठा ॥ ३ ॥ ततो विहस्य तां अब्रवीदित्यपकृष्यते हे कुंति किं ते ददामि तद्ब्रूया इति संबंधः ब्रूयादित्यपपाठोलकारव्यत्ययो वाऽर्षः विहस्यमाना धर्मेण ॥ ४ ॥ ५ ॥ ऐंद्रे ज्येष्ठानक्षत्रे अष्टमे संवत्सरारंभात् अभिजितेऽभिजिति त्रिंशन्मुहूर्त्तस्याद्रोष्टमे मुहूर्त्ते दिवा शुक्लपक्षे मध्यगते तुलायनगते तिथौ पूर्णे पूर्णायां पंचम्यां अयं योगः प्रायेणाश्विनशुक्लपंचम्यां भवतीति तत्रैव धर्मराजस्य जन्मेत्यर्थः ॥ ६ ॥